

Indledning

2010 blev året, hvor AOF Danmark fik tilpasset sin virksomhed til de nye økonomiske vilkår med et væsentligt lavere kontingent fra fagforeningerne, men samtidigt også året, hvor AOF fik konsolideret sin økonomi.

Tilpasningen har betydet, at AOF Danmark er ophørt med al virksomhed, der ikke direkte relaterer sig AOF Danmarks kerneydelser så som:

- Forlagsvirksomhed
- Smedenes Uddannelsesfond
- FIU-virksomhed
- Arbejdsmiljøuddannelsen
- Analysevirksomhed
- Rejsescenen

2010 blev også året, hvor AOF Danmarks nye vedtægter skulle implementeres med centerdannelser og stiftelse af Centerrådet, Centerlederråd og Aftenskoleråd.

Ejendommen i Teglværksgade blev sat til salg umiddelbart før Finanskrisen ramte Danmark. Efterfølgende var det ikke muligt at sælge den til en acceptabel pris, men kort før 2010 løb ud, modtog vi et for AOF Danmark acceptabelt købstilbud.

Med udgangen af 2010 er økonomien i AOF Danmark vendt til det positive.

Jane Korczak
Formand

John Meinert Jacobsen
Forretningsfører

Folkeoplysningsloven

I april 2009 nedsatte den daværende undervisningsminister Bertel Haarder et folkeoplysningsudvalg, der fik til opgave at give forslag om at:

- Styrke demokrati og medborgerskab
- Sikre lige konkurrencevilkår
- Fremme fleksible tilrettelæggelsesformer
- Fremme e-learning
- Se på fremtidens rammer og vilkår
- Mindske bureaukratiet

Udvalget blev sammensat således:

- Formand Jens Stenbæk udpeget af undervisningsministeren
- Anne Kollerup, Marie Bjerre og Preben Staun udpeget af undervisningsministeren
- John Meinert Jacobsen og Per Paludan Hansen udpeget af Dansk Folkeoplysnings Samråd
- Helga Kolby Kristensen udpeget af Folkehøjskolernes Forening
- Rune Siglev udpeget af Dansk Ungdoms Fællesråd
- Birgitte Nielsen udpeget af Idrættens Fællesråd
- Marlene Carmel udpeget af Kommunernes Landsforening

Udvalget afgav sin betænkning i efteråret 2010 med følgende forslag:

1. Demokratisk medborgerskab indskrives i formålet med folkeoplysningsloven, og formålsparagraffen skal være gældende også for daghøjskoler og folkeuniversitetet
2. Kommunerne skal udarbejde strategi og politik for folkeoplysende virksomhed
3. Centralt videnscenter for folkeoplysning
4. Dialogforum, som skal styrke samarbejdet mellem de folkeoplysende organisationer og de offentlige aktører
5. Central pulje til at styrke bevidstheden om Danmark som demokratisk samfund
6. De folkeoplysende organisationer inddrages i udmøntningen af statslige kampagner m.v.
7. Formaliseret samarbejde mellem Folketinget og de folkeoplysende organisationer om styrkelse af den demokratiske debat f. eks. via borgerhøringer
8. Folkehøjskolerne: kurser for særlige målgrupper, danskuddannelse for voksne udlændinge etableret af et sprogcenter kan indgå i et højskoleophold, højskoleelever kan komme i praktik inden for de folkeoplysende organisationer.
9. Foreninger og oplysningsforbund opfordres til fortsat udvikling af deres foreningsdemokrati
10. Kommunalbestyrelsen afsætter en pulje til udviklingsarbejde
11. Kommunalbestyrelsen kan fravige kravet om deltagerbetaling til udsatte grupper
12. Vejledning, afklaring og realkompetencevurdering skal fremgå

- af regelsættet for såvel daghøjskoler som aftenskoler
13. Kortlægning af den eksisterende vejledningsindsats
 14. Evaluering af det eksisterende elektroniske værktøj til dokumentation af realkompetence
 15. Udviklingsarbejde i undervisningsministeriet for et bredere vurderingsgrundlag ved anerkendelse af realkompetencer
 16. Pulje til uddannelse af ledere og trænere i foreninger i kulturmødet
 17. De landsdækkende folkeoplysende organisationer opfordres til at lade kulturmødet indgå i deres medarbejderuddannelses tilbud
 18. Børne- og ungeforeninger bør arbejde for at inddrage forældrene
 19. Foreninger og aftenskoler skal i højere grad inddrages i integrationsprojekter med støtte fra Undervisningsministeriet
 20. Kommunalbestyrelserne kan give tilladelse til oprettelse af lukkede hold
 21. Folkeoplysningen skal være aktør i fremme af befolkningens sundhed
 22. Samarbejde mellem foreningssektoren og voksenundervisning om sundhedsfremme skal styrkes
 23. Eksisterende emnebegrænsning i fleksibel tilrettelæggelse ophæves
 24. Midler til udvikling af fleksibel tilrettelæggelse
 25. Standarddriftsoverenskomster for FVU og ordblindeområdet, alle skal kunne få driftsoverenskomst og der skal være klageadgang til Undervisningsministeriet
 26. VEU-centrene opfordres til at der udpeges repræsentanter fra folkeoplysningen til centerrådet
 27. Kommunalbestyrelserne skal være opmærksomme på konkurrenceforvridning mellem biblioteker og folkeoplysningen
 28. Biblioteker og folkeoplysningen bør arbejde sammen
 29. Der kan fortsat ikke ydes tilskud til kommercielle interesser
 30. Kommunen og foreningerne kan indgå aftaler om særlige opgaver, og dette skal afspejles i tilskudsreglerne
 31. Kommunalbestyrelsen afsætter en beløbsramme til grundtilskud til aftenskoler
 32. Kommunen og voksenundervisningen kan indgå aftaler om særlige opgaver, og dette skal afspejles i tilskudsreglerne
 33. Tilskud til AVU og HF for kursister, der ikke går til eksamen, nedsættes og provenuet anvendes til forhøjet tilskud til aftenskoler
 34. Tilskud til politisk og religiøst foreningsarbejde skal tydeliggøres
 35. Lokaler og anlæg fuldt ud finansieret af skatteborgerpenge skal omfattes af anvisningsforpligtelsen

36. Kommunerne opfordres til at indgå aftaler med privat selvejende institutioner om at folkeoplysende virksomhed mod betaling kan benytte disses lokaler
37. Høringsret til folkeoplysningen lokalt om alle forhold vedr. folkeoplysningen
38. Folkeuniversitetet: mere fleksible rammer og debatskabende virksomhed inden for deres formål

Ved den officielle offentliggørelse af rapporten erklærede undervisningsministeren sig enig i alle anbefalingerne på nær punkt 33, som hun afviste blankt.

I skrivende stund forventes forslag til ændring af folkeoplysningsloven fremsat inden for kort tid.

Beskæftigelsesfremme

Umiddelbart inde jul vedtog Regeringens flertal 3 love som betyder, at kommunernes refusion af forsørgelsesudgifterne gradueres efter hvilken aktivering, de sætter de ledige i.

Højeste refusion fås ved jobtilskud, dernæst formelle uddannelser og laveste refusion ved anden uddannelsesmæssige aktivitet.

De 3 lovforslag – der tilsammen udgjorde over 100 sider – blev sendt i høring i 3 dage !

Oplysningsforbundenes Fællesråd (OF) udtalte bl.a. i sit høringssvar:

Det er med undren, at OF ikke er medtaget på høringslisten, al den stund at vores lokale afdelinger skoler, daghøjskoler og sprogcentre, afvikler ganske mange kurser, vejlednings- og afklaringsforløb, særligt tilrettelagte projekter og uddannelsesforløb samt danskundervisning for de berørte grupper.

Med den korte tid, OF har haft til rådighed, har det ikke været muligt at foretage en grundig analyse af forslagene.

Men der er for os ingen tvivl om, at de foreslåede ændringer af refusionstaksterne vil føre til en nedprioritering af uddannelses-, vejlednings- og afklaringsforløb og særligt tilrettelagte projekter for nogle af de svageste grupper i samfundet, herunder sygedagepengemodtagere, hvis mere varige fodfæste på arbejdsmarkedet vil blive betydeligt forringet.

De folkeoplysende organisationers tilbud, kurser, aktiviteter og ydelser har vist sig særdeles velegnede overfor specielt denne gruppe af svage kortuddannede, herunder sygedagepengemodtagere, som ikke umiddelbart kan gennemføre erhvervsrettede uddannelser, eller umiddelbart kan få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

De har behov for brobygningsforløb såvel til det formelle uddannelsessystem som til arbejdsmarkedet. De har også behov for at ændre egen livsstil, og dermed se nye muligheder for sig selv. Det er derfor vigtigt, at ministeren via den foreslåede bemyndigelse sikre, at kommunerne fortsat får den høje refusion til forberedende forløb.

Vi skal derfor henstille, at forslagene ændres, så de svageste kortuddannede, herunder sygedagepengemodtagere, fortsat vil have mulighed for at få varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Lovenes vedtagelse ført til, at et stort antal kommuner stillede udbud i bero.

Organisatorisk

Den nye struktur i AOF-landskabet blev implementeret i 2010 med ikke mindst centerdannelse.

Serviceringen af de lokale enheder - uanset om disse er tilsluttet et center eller ej - er uændret.

Service i relation til de lokale enheder.

- Almindelig rådgivning/vejledning inden for kerneområderne
- Varetagelse af de lokale enheders fælles interesser over for centrale offentlige myndigheder, organisationer m.v.
- Samarbejde med centrale organisationer f.eks. Dansk Folkeoplysnings Samråd, Oplysningsforbundenes Fællesråd, FOAS, Uddannelsesforbundet m.fl.
- Indgåelse af medarbejderoverenskomster via FOAS (Folkeoplysende Organisationer Arbejdsgiversammenslutning)
- Formidling af informationer af interesse for de lokale enheder
- Fremme erfarings- og idéudvikling
- Udtalelser til regelændringer
- Lobbyvirksomhed
- Tilslutningsaftale med Copy-Dan og administration af denne
- Udvikling, vedligeholdelse, support m.v. af EP-Win
- Udvikling, vedligeholdelse, support m.v. af Portalen
- Aftale med PostDanmark om distribution af aftenskoleprogrammer
- Rådgivning om det organisatoriske arbejde (bestyrelsesarbejde m.v.)
- Rådgivning om arbejdsgiverrollen, herunder sagsbehandling af personalesager
- Kurser for medarbejdere i de lokale enheder, bestyrelser m.v.
- Lovfortolkninger og rådgivning om andre juridiske problemstillinger
- Repræsenterer AOF i råd, nævn, udvalg og kommissioner

Centerdannelsen er nu gennemført, således vi har centre i alle centerområderne,

- AOF center Nord
- AOF center Midt
- AOF center Syd
- AOF center Sydjylland
- AOF center Fyn
- AOF center Sjælland Nord
- AOF center Sjælland Syd
- AOF center Hovedstadsregionen
- AOF center Bornholm

Samtidigt med stiftelsen af centre blev nedsat:

Centerrådet med formanden for AOF Danmark Jane Korczak som formand, og som i øvrigt består af formændene for centrene, medlemmer af AOF Danmarks bestyrelse, valgt at de lokale enheder, og med centerlederne som tilforordnede.

Centerlederrådet består af centerlederne og med forretningsfører John Meinert Jacobsen som formand.

Centerrådet er besluttende på fælles initiativer for centrene, og *centerlederrådet* er initiativtagere på det forretningsmæssige område.

I samarbejde med sprogcenterlederne har *centerlederrådet* udarbejdet en strategiplan for sprogcentervirksomhed, som *centerrådet* har besluttet.

Centerrådet har været præsenteret for en enkelt benchmarking på centrenes driftsresultater, og har ønsket yderligere benchmarking.

Forudsætningen for benchmarking er let og ubesværet adgang til data, og derfor iværksatte *centerlederrådet* et arbejde med udvikling af ny konto, som nu afprøves i AOF Midt.

Derudover har *centerlederrådet* beskæftiget sig bl.a. med:

- Unge-indsatsen
- FVU og ordblindeundervisningen
- Beskæftigelsesområdet
- Initiativer i særligt udsatte boligområder
- Overenskomstfornyelser af FOAS almene overenskomst og FOAS sprogcenteroverenskomst

Aftenskolerådet

Som led i den organisatoriske ændring blev aftenskolerådet nedsat og består af 1 aftenskoleleder valgt i hvert centerområde og med forretningsfører John Meinert Jacobsen som formand.

Målet med aftenskolerådet er at skabe et forum for at fremme udviklingen af AOF's aftenskoler, herunder:

- Markedsføring
- Indhold
- Marked
- Administration

Aftenskolerådet har i 2010 bl.a. beskæftiget sig med:

- Udvikling og drift af portalen
- Central serverløsning
- Nedsat arbejdsgruppe om administrationssystem
- Rapporten fra det centrale folkeoplysningsudvalg
- Samarbejde med folkebibliotekerne
- Inspirationskatalog

EP-Win administrationssystemet.

I 2010 blev der uddannet superbrugere i hvert center, som varetager den umiddelbare rådgivning for de lokale AOF enheder i deres centerområde.

Der blev i 2010 gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt de lokale AOF-enheder, som bearbejdes i 2011, og anvendes i den arbejdsgruppe, der er nedsat til at analysere administrationsmodellen.

AOF-portalen

Portalen er et væsentligt element for markedsføring af AOF's lokale aktiviteter.

I løbet af 2010 har der været gennemført to analyser af hvorledes besøgene på hjemmesiden fordeler sig, hvor mange besøgende der køber produkter af AOF samt hvor længe de er *på*, og hvad de søger efter.

Disse analyser er et første skridt på vejen mod at foretage en mere systematisk tilretning af hjemmesiden, så de reflekterer de behov, som brugerne efterspørger.

Der vil i 2011 blive opsat en mere systematisk logning og en ajourføring af, hvorledes vi præsenterer os overfor omverdenen. Bl.a. i form af en ensartet designskabelon og opbygning af hjemmesider også for centrene.

Daphne

EU Daphne projektet: *Abused Women At Work.*

I 2010 blev det 2-årige EU projekt *Abused Women At Work* afsluttet.

Projektet var et samarbejde mellem AOF Danmark, 3F/FIU Ligestilling, LPSK fra den Litauiske fagbevægelse, samt FIA-UGT fra den Spanske fagbevægelse.

Projektet har haft som mål, at hjælpe medarbejdere, der har været udsat for partnervold, ved at skabe øget viden om partnervold, og viden om, hvordan man kan håndtere og hjælpe medarbejdere, der udsættes for partnervold.

Der er gennemført undersøgelser i Danmark, Spanien og Litauen om voldsramtes arbejdsliv, samt uddannet coaches fra FIU's mangfoldighedsnetværk til at håndtere medarbejdere, der udsættes for vold, og lave politikudvikling på området på deres arbejdsplads.

De lokale netværk har hver holdt 6 netværksmøder om emnet i FIU's mangfoldigheds- og ligestillingsnetværk. Netværket har over 100 medlemmer fordelt over hele Danmark.

En særlig måde at skabe debat, nedbryde tabuer og oplyse i projektet, har været ved at udvikle et teaterstykke om emnet.

Rejsescenen havde premiere med stykket *Hvis tårer var guld* i marts 2010. Der blev spillet 19 forestillinger på arbejdspladser rundt omkring i Danmark i marts 2010, med efterfølgende debat blandt publikum.

Stykket kom på turne igen i oktober og spillede 25 gange i samarbejde med lokale AOF afdelinger.

Hvis tårer var guld spillede på projektets afslutningskonference d. 25. november. På afslutningskonferencen blev der uddelt en pris til Post Danmark, Sydjylland, for at gøre noget særligt for voldsramte medarbejdere og have udviklet en politik på området.

Projektet har desuden produceret en håndbog til brug på arbejdspladser – om at håndtere voldsramte kollegaer. Bogen kan downloades gratis på projektets hjemmeside på både dansk og engelsk: www.awaw.dk. Her kan man også finde de andre materialer, der er udviklet i projektet.

Lær mere om IT

AOF Danmark har indgået en samarbejdsaftale med Videnskabsministeriet vedr. Lær mere-netværket til udvikling af borgernes IT-færdigheder.

Det er et led i ministeriets strategi på IT området, der udover udvikling af den digitale infrastruktur, digitalisering af det offentlige kommunikation med borgerne osv., også omfatter udvikling af danskernes færdigheder til at udnytte nettet optimalt.

Dette skal gøres ved øget udbud af IT-kurser, bedre kvalitet i it-undervisningen og udbredelse til flere borgere.

Netværkssamarbejdet omfatter blandt andet uddannelse af it-undervisere fra medlemsorganisationerne, udbud af IT-undervisning og samarbejde om udvikling af undervisningsmaterialer.

Udviklingen af undervisningsmaterialet er åben, og hensigten med det færdige materiale er fri tilgængelighed til anvendelse, også udenfor netværket, blandt andet på hjemmesiden IT-formidler.dk.

AOF har bidraget til udvikling af undervisningsmaterialet, og sender løbende AOF undervisere på IT-formidleruddannelsen og AOF er også repræsenteret i IT-formidler-netværket.

Integration

AOF Danmark har haft et samarbejde med LO's FIU Ligestilling omkring deres mangfoldighedsnetværksaktiviteter, der i 2010 primært har været en fast del af Daphne-projektet. Fokus i aktiviteterne været arbejdspladsens forebyggelse af vold mod kvinder.

Derudover har AOF Danmark deltaget i LO's integrationsprojekt om udviklingen af et omvendt mentorprojekt, hvor ansatte og tillidsvalgte i fagbevægelsen får tilknyttet en frivilligt aktiv med minoritetsbaggrund som mentor.

Arbejdersangbogen

Arbejdersangbogens 10. udgave blev udsolgt i november 2010.

Indhentning af tilladelser til et nyt oplag var derfor allerede påbegyndt i efteråret 2009, men udgivelsen blev ved årets start udsat på ubestemt tid, indtil finansieringen var faldet på plads.

Det blev den i slutningen af 2010, da det lykkedes at indgå aftale med de store forbund om at aftage af et forudbestilt oplag og dermed en præfinansiering af udgivelsesomkostningerne.

Det blev ikke muligt at indføre flere sange til bogen, hvilket havde været et ønsket fra nogen. De tekniske problemer ville imidlertid blive for omfattende. Der er designet et nyt omslag. Trykningen finder sted i januar 2011.

Rejsescenen

Rejsescenen har i 2010 udbudt 4 forestillinger:

- Men når forårssolen skinner
- Det røde felt
- Skal jeg stove det for dig ?
- Hvis tårer var guld

På grund af kontingentnedsættelsen fra fagbevægelsen har det ikke været muligt for AOF Danmark at drive rejsescenen videre.

Arbejdsgiversekretariatet

Arbejdsgiversekretariatet har 3 hovedopgaver:

- Rådgivning om arbejdsgiverrollen
- Fungere som sekretariat for FOAS, arbejdsgiversammenslutningen for oplysningsforbundene og Dansk Flygtningehjælp

- Generel rådgivning vedr. juridiske problemstillinger

Der er skriftligt behandlet knapt 100 sager foruden den telefoniske rådgivning.

Eksternt samarbejde

AOF Danmark indgår i samarbejde med en række eksterne parter, hvor her skal nævnes:

- Dansk Folkeoplysnings Samråd (DFS) hvor John Meinert Jacobsen er medlem af bestyrelsen
- Pressenævnet
- AOF Norden
- IFWEA
- DFS's udvalg vedr. FVU og ordblindeundervisning
- DFS's udvalg vedr. lokale samråd
- DFS's udvalg vedr. fleksibel ungdomsuddannelse
- DFS's udvalg vedr. ændring af folkeoplysningsloven
- FOAS – oplysningsforbundenes og Dansk Flygtningehjælps arbejdsgiver-sammenslutning, John Meinert Jacobsen er formand
- Forbrugerrådet
- Det Kriminalpræventive Råd
- Geneveskolens bestyrelse, John Meinert Jacobsen er næstformand
- DFS-samarbejde om demokrati og medborgerskab
- DFS-realkompetenceforum

De fysiske konsekvenser af de ændrede vilkår for AOF Danmark

Flytningen fra Nyropsgade tilbage til Teglværksgade fandt sted i april måned, dog med langt færre arbejdspladser, hvilket betød, at en meget stor mængde kontorinventar skulle opbevares og søges afviklet.

Overskydende kontormøbler m.m. er afhændet til bl.a. nærliggende AOF-afdelinger.

DS-uddannelsesfond er overgået til Metalskolen Jørlunde. Alt materiale er flyttet til Metalskolen pr. 1. august 2010.

Arbejdsmiljøuddannelsen er overgået til LO-skolen. Alt materiale er flyttet til LO-skolen pr. 1. juni 2010.

Forsendelse af materiale til FiU-kurserne er ophørt pr. 31. december 2010. De enkelte forbund sørger nu selv for det materiale AOF tidligere producerede og udsendte.